

Bezoekadres De Blomboogerd 1, 4003 BX Tiel
Postadres Postbus 599, 4000 AN Tiel
T (0344) 64 90 90 **F** (0344) 64 90 99
E info@wsrl.nl **I** www.waterschaprivierenland.nl
Bank IBAN NL93 NWAB 0636 7572 69
BIC NWABNL2G

Memo

Aan: Het OWA
Van: Elisabeth de Nooijer
Datum: 18 januari 2021
Onderwerp: **CONCEPT** Recreatief medegebruik wateren Alblasserwaard

Inleiding

Het waterschap is door de gemeente Alblasserdam, watersportvereniging en bewoners uit Alblasserdam benaderd met vragen over mogelijkheden voor recreatief medegebruik van wateren in de gemeente.

Het doel van deze memo is om de taken en rollen die Waterschap Rivierenland kent vast te leggen, op basis van zijn beleid en regelgeving op, in en om het water.

Deze memo wordt aangevuld met het beleid van de gemeente (en mogelijk provincie Zuid-Holland) zodat er in de toekomst geen onduidelijkheid hoeft te ontstaan over taken en bevoegdheden met betrekking tot recreatief medegebruik van wateren in de Alblasserwaard. Deze memo bevat de hoofdpunten van beleid en regelgeving.

Beleid en regelgeving

Welk beleid en regelgeving geldt in wateren heeft het waterschap vastgelegd in meerdere documenten. Hieronder volgt een overzicht met korte samenvatting per onderdeel.

Nota 'Eigendommenbeleid'

Op basis van het Eigendommenbeleid Waterschap Rivierenland en de Keur worden gebruiksovereenkomsten/huurovereenkomsten afgesloten bijvoorbeeld tussen waterschap en individuele watersportverenigingen. Deze worden periodiek geactualiseerd. Op basis van het Eigendommenbeleid is er beleid opgesteld voor Recreatief Medegebruik van Waterschapseigendommen.

Nota 'recreatief medegebruik van waterschapseigendommen'

Het waterschap hanteert in de nota 'recreatief medegebruik van waterschapseigendommen' het uitgangspunt dat recreatie zoals wandelen, fietsen en kanoën op, in en langs de zich daartoe lenende watergangen, waterkeringen en andere waterschapseigendommen mogelijk is. Het recreatief medegebruik van door het waterschap aangelegde voorzieningen zal waar mogelijk worden gestimuleerd, tenzij er andere afspraken zijn gemaakt of dit leidt tot overlast.

- Voorwaarden

Vier punten blijven hierbij altijd als (hoofd)voorwaarden in stand:

1. Er mag geen strijd zijn of ontstaan met **het waterstaatkundig belang** (veiligheid/onderhoud) en/of de functie van de waterkering of het water dan wel de oever en de waarden die daar aanwezig zijn. Dit betekent dat elke aanvraag voor een bepaalde vorm van recreatie dient te worden getoetst aan de specifieke situatie ter plaatse.
2. Derden mogen **geen hinder of schade** ondervinden van het recreatief medegebruik. Er vindt daarom altijd een afweging van belangen plaats.

3. **Het initiatief voor recreatieve ontwikkelingen ligt niet bij het waterschap.** Bij grootschalige waterschapsprojecten die zich tevens lenen voor een bepaalde vorm van recreatie zoekt het waterschap zelf naar mogelijke partners voor recreatieve ontwikkelingen. Bij kleine projecten dient het initiatief van derden uit te gaan.
4. **De financiering en het onderhoud van recreatieve voorzieningen ligt bij derden.** Wanneer voorzieningen tegen geringe meerkosten kunnen worden meegenomen met een regulier waterschapswerk, behoort aanleg (als vorm van medefinanciering) door het waterschap tot de mogelijkheden. Over het beheer en onderhoud worden aansluitend daarop afspraken gemaakt met de initiatiefnemers en andere belanghebbenden.

Het bestemmingsplan van de gemeente geeft vaak al aan of het water en de oever een functie heeft voor recreatie.

- **Handhaving en onderhoud**

Uitgangspunt is dat het waterschap de waterschapseigendommen onderhoudt en geen onderhoud pleegt aan niet-waterschapseigendommen. Uitzondering kan gemaakt worden als het onderhoud, vrijwel kosteloos meegenomen kan worden in het reguliere onderhoud. Het kan zijn dat bepaalde eigendommen zich niet lenen voor recreatie vanwege kwetsbaarheid, schade, overlast of onveiligheid. Dan kan een object worden afgesloten door middel van een hekwerk of verbodsbord.

- **Toetsingscriteria**

- Eigendom	- waterschap is eigenaar van de betreffende watergang
- Recreatievorm	- het recreatief medegebruik heeft geen schadelijke effecten op de eigendommen van het waterschap
- Functies	- de activiteiten zijn niet in strijd met de toegekende functie (bijvoorbeeld natuur) en het hierop afgestemde beheer
- Beheer en onderhoud	- het beheer en onderhoud ten behoeve van de primaire waterhuishoudkundige functie mogen niet worden belemmerd door het recreatief gebruik.

Verkeersbesluit afmeerverbod Buiten-Giessen en gedeelte Binnen-Giessen

Volgens het College van Dijkgraaf en Heemraden is voor een veilige en vlotte doorvaart een vaargeul met een breedte van minimaal 7 meter nodig. Omdat vaartuigen met een breedte van maximaal 4 meter daar zijn toegestaan, blijft dan aan weerszijden 1,5 meter over als manoeuvreerruimte. Met het Verkeersbesluit heeft het college een afmeerverbod ingesteld dat van toepassing is op de vaargeul van de Buiten-Giessen en de Binnen Giessen. Volgens het Verkeersbesluit is een vaargeul een vrij te houden vaarstrook waarvoor het afmeerverbod van toepassing is. Het gaat onder meer om het belang van de veiligheid en het vlotte verloop van het scheepvaartverkeer.

Peilbesluiten

Bij het opstellen van peilbesluiten houdt het waterschap rekening met het bestaande gebruik. Dat betekent dat de wijzigingen in een peilbesluit of maatregelen in een peilbesluit niet ten koste gaan van de bevaarbaarheid van de betreffende vaarwegen.

Keur Waterschap Rivierenland 2014

In de Keur Waterschap Rivierenland 2014 (hierna: Keur) zijn regels opgenomen die betrekking hebben op het vaarwegbeheer. Op basis van de Keur is het onder andere verboden om zonder vergunning van het bestuur te varen met vaartuigen aangedreven door mechanische kracht en steigers en boenstoepen aan te leggen. Ook verbiedt de Keur om zonder watervergunning van het bestuur vaartuigen of vloten af te meren, te laden of te lossen, of daarmee ligplaats te nemen of te hebben, tenzij in verband met door het bestuur toegestane recreatieve activiteiten. Voor de wateren in de Alblasserwaard geldt dat het niet overal toegestaan om af- of aan te meren. Dit mag uitsluitend op kennelijk daartoe ingerichte plekken. Bovendien moet u - als u wilt aanmeren op een niet openbare ligplaats - toestemming hebben van de perceelseigenaar/rechthebbende.

Op grond van de Keur zijn er algemene regels gesteld voor het varen. Als er aan de voorwaarden in de algemene regel wordt voldaan, geldt een vrijstelling van het verbod. Op de kaart die in de bijlage zit, zijn de vaarwegen volgens de Keur te vinden.

Algemene regel 'Varen op oppervlaktewater'

Voor de wateren gelegen in de Alblasserwaard geldt:

- De Lage Boezemwateren van de Overwaard, alsmede de Buiten-Giessen tussen het perceel gelegen aan de Buitendams 217 en de Damsluis, waarbij het vaartuig de volgende maximale afmeting en/of diepgang niet overschrijdt:
 - o Maximale lengte: 15,00 meter;
 - o Maximale breedte: 4,00 meter;
 - o Maximale diepgang: 0,80 meter.
- De Buiten-Giessen, tussen de Peulensluis en het perceel gelegen aan de Buitendams 217, de Karnemelksloot, de voormalige Vluchthaven en de watergang ten zuiden van de Apollostraat, waarbij het vaartuig de volgende maximale afmeting en/of diepgang niet overschrijdt:
 - o Maximale lengte: 20,00 meter;
 - o Maximale breedte: 5,00 meter;
 - o Maximale diepgang: 1,80 meter.

Voor de wateren gelegen in Alblisserdam geldt:

- De Lage Boezemwateren van de Nederwaard, waarbij het vaartuig de volgende maximale afmeting en/of diepgang niet overschrijdt:
 - o Maximale lengte: 10,00 meter;
 - o Maximale breedte: 3,00 meter;
 - o Maximale diepgang: 0,80 meter.

Vergunningsvoorwaarden voor een steiger

1. Het oppervlaktewaterlichaam moet een minimale bovenbreedte van 7,00 meter hebben en aansluiten op eigendom of bezit van de aanvrager.
2. De steiger mag een in de Keur aangewezen vaarweg niet versmallen tot minder dan 12,00 meter (i.v.m. het elkaar kunnen passeren van vaartuigen). Met uitzondering van het deel van de Buiten-Giessen gelegen tussen het perceel gelegen aan de Buitendams 217 en de

Damsluis en het deel van de Binnen-Giessen gelegen tussen de Damsluis en het perceel gelegen aan de Binnendams 37, Hardinxveld-Giessendam. Voor deze delen mag de vaarweg niet worden versmald tot minder dan 7 meter. Uitgezonderd voor de passeerstroken, zoals vastgelegd in het Verkeersbesluit "Afmeerverbod Buiten-Giessen en gedeelte Binnen-Giessen", waarvoor een vaarwegbreedte geldt van 10 meter.

3. De steiger mag niet haaks op de vaarweg worden aangelegd.
4. Uit ecologisch oogpunt (lichtinval) mag de steiger maximaal 1,00 meter over het water uitkragen. De onderzijde van de steiger moet minimaal 30 cm boven zomerpeil of boezempeil liggen. Voor de oppervlaktewaterlichamen in de Alblasserwaard en de Vijfheerenlanden is dit 20 cm.
5. De steiger mag maximaal 12,00 meter lang zijn. Een vaartuig heeft dan voldoende ruimte om af te meren en uit ecologisch belang is een groter ruimtebeslag ongewenst.
6. Als het constructief plaatsen van palen onder de steiger noodzakelijk is, moeten de palen rond van vorm zijn en moet de noodzaak worden aangetoond.
7. Voor steigers die als collectieve voorziening worden gewenst (bijv. vissteiger) geldt dat de aanvrager een verklaring van geen bezwaar van de eigenaar van de oever moet overleggen.
8. Op of aan de steiger mogen lichte (bouw)werken worden aangebracht zoals bijvoorbeeld botenliften, een (laag) hekje, pergola en een windscherm. In verband met de veiligheid op de vaarweg zullen voor botenliften extra voorschriften in de watervergunning worden opgenomen.

Voorschriften boenstoepen

In het gebied Alblasserwaard bestaat ook de mogelijkheid voor het aanleggen en hebben van boenstoepen, die ook als steiger worden gebruikt. Hier gelden de volgende voorschriften voor:

1. De aanleg van boenstoepen is alleen toegestaan in oppervlaktewaterlichamen in het gebied van de Alblasserwaard en de Vijfheerenlanden, daar waar deze van oudsher aanwezig zijn.
2. Een watervergunning voor een boenstoep wordt uitsluitend verleend aan aanvragers die huurder of eigenaar zijn van een woning, die in de directe omgeving is gelegen van de beoogde locatie van de boenstoep.
3. Boenstoepen mogen maximaal 3,00 meter breed en 1 meter diep zijn.
4. De aanvrager moet een gebruiksovereenkomst sluiten met de eigenaar van de grond waarin de boenstoep zich bevindt.

Nachtvaartverbod

Op alle genoemde vaarwateren geldt een nachtvaartverbod. Dat wil zeggen een vaarverbod tussen een half uur na zonsondergang en een half uur voor zonopkomst.

Dit verbod geldt niet voor het varen op de Linge tussen Arkel en de sluis te Asperen en de gekanaliseerde Linge.

Voor evenementen geldt ook een vrijstelling van het nachtvaartverbod.

In algemene regel WT 20 is opgenomen in welke gevallen deze vrijstelling geldt, wat de voorwaarden zijn en hoe u dit moet melden.

Maximumsnelheden

Voor het varen geldt een maximum toegestane snelheid. Deze wordt aangegeven met borden.

Binnenvaartpolitiereglement (BPR)

Het Binnenvaartpolitiereglement bevat de verkeersregels voor de Nederlandse binnenwateren, zoals die in de Alblasserwaard. Zo staan de borden en verkeerstekens hierin vermeld, maar ook de te voeren verlichting, tekens en geluidsseinen voor vaartuien en de voorrangs- en uitwijkregels op het water. Het BPR geldt voor iedereen en voor elk vaartuig, zowel voor de beroepsvaart als voor de recreatievaart (inclusief roeiboten en surfplanken).

Nader informatie over varen:

www.waterschaprivierenland.nl/varen

CONCEPT